

**Как быть в хорошей форме?
Jak być w dobrej formie? Przeprowadzamy
ankietę wśród ludzi w różnym wieku**

Szymon Domański

Scenariusz lekcji

**Poradnik metodyczny do języka rosyjskiego dla III etapu edukacyjnego
szkoły branżowej I i II stopnia, język rosyjski kontynuowany i nauczany od podstaw
(III.BS1.1, III.BS1.2, III.BS1.0, III.BS2.1, III.BS2.2, III.BS2.0)**

opracowany w ramach projektu:

**„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego
i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów
oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Beata Luc
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Poziom edukacyjny:

szkoła branżowa I stopnia, III.BS1.2, III.BS1.0

Temat zajęć:

Как быть в хорошей форме? Jak być w dobrej formie? Przeprowadzamy ankietę wśród ludzi w różnym wieku.

Klasa, czas trwania zajęć:

I dla wariantu III.BS1.2 lub III dla wariantu III.BS1.0, 90 minut

Cele ogólne:

- rozwijanie sprawności mówienia w zakresie rozmowy na temat zainteresowań;
- kształtowanie poprawnej wymowy słów rosyjskich;
- rozwijanie umiejętności matematycznych – tworzenie i odczytywanie wykresów słupkowych;
- utrwalenie i wzbogacenie słownictwa związanego z tematem „Sport” (nazwy dyscyplin sportowych);
- zachęcanie uczniów do kreatywnego wyrażania myśli w języku obcym;
- rozwijanie kompetencji cyfrowych – korzystanie z programu do tworzenia ankiet.

Cele operacyjne

Uczeń:

- mówi o swoich zainteresowaniach, używając czasownika интересоваться;
- tworzy arkusz ankiety (w wersji papierowej lub online);
- przeprowadza ankietę;
- gromadzi wyniki badania ankietowego i przedstawia je w postaci wykresów;
- odczytuje dane z wykresów;
- planuje działania swoje i grupy, pracuje w grupie;
- stosuje strategie komunikacyjne, np. domyślanie się znaczenia wyrazów i zwrotów z kontekstu;
- używa słownictwa z zakresu działu tematycznego „Sport”;
- przedstawia na forum klasy wyniki badania ankietowego.

Metody, techniki i formy pracy:

- metoda podająca;
- praca w grupach;
- praca metodą projektu.

Środki dydaktyczne:

- wykresy dotyczące zajęć sportowych (dowolne wyszukane w internecie do wykorzystania przez uczniów);
- komputer z dostępem do internetu;
- rzutnik i ekran;
- brystoł, kolorowe flamastry;
- przestrzeń do swobodnej dyskusji i pracy w grupach – wyspowy układ stołów lub przestrzeń kreatywności.

OPIS PRZEBIEGU ZAJĘĆ

Część wstępna

- Nauczyciel zapisuje temat lekcji na tablicy.
- Nauczyciel podaje cel lekcji – uczeń po lekcji będzie potrafił mówić o swoich zainteresowaniach oraz przedstawić wyniki ankiety.

Część właściwa

- Nauczyciel wprowadza słownictwo. Prezentacja przy użyciu materiałów dostępnych na stronie onlinerussianlanguageschool.blogspot.com (dostęp 27.09.2022) – strona uwzględniona w „Wykazie materiałów i narzędzi przydatnych do nauki języków obcych” (dostęp 27.09.2022) na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej.
- Ćwiczenie prawidłowej wymowy słownictwa – powtarzanie chóralne i indywidualne – zwrócenie uwagi na prawidłowe umieszczenie akcentu.
- Nauczyciel wprowadza materiał gramatyczny:
  - prezentacja materiału – odmiana czasownika zwrotnego **интересоваться** – zamiast pisania na tablicy zaleca się przedstawienie materiału za pomocą ciekawej infografiki stworzonej przy pomocy platformy Genially;
  - ćwiczenie użycia form osobowych czasownika **интересоваться**, zwracając uwagę na prawidłowe umieszczenie akcentu oraz intonację zdań – **Я интересуюсь волейболом. Ты интересуешься футболом. А чем вы интересуетесь?**
- Praktyczne użycie czasownika i poznanych słów – uczniowie pracują w parach: zadają sobie nawzajem pytania na temat zainteresowania sportem, opowiadają o swoich zainteresowaniach.
- Podział uczniów na grupy (trzy-, czteroosobowe) – uczniowie mogą podzielić się na grupy samodzielnie. W przypadku podziału przez nauczyciela, ważne jest, aby w każdym zespole znalazły się osoby reprezentujące różne style uczenia się i zróżnicowane potrzeby edukacyjne.
- Rozdanie każdej grupie wykresów wyszukanych w internecie – po jednym dla każdej grupy.
- W grupach – analiza wykresów.
- Nadanie tytułów wykresom, analiza ilościowa – używanie liczebników głównych.
- Prezentacja pracy grupowej – uczniowie omawiają wykresy na forum klasy.
- Przydzielenie zadań do pracy projektowej – przedstawienie uczniom kryteriów sukcesu.
- Każda grupa ma za zadanie przeprowadzenie ankiety wśród wybranej grupy wiekowej na temat ulubionych form aktywności fizycznej – jedna grupa ankietuje dzieci do dwunastego roku życia, druga nastolatków, trzecia dorosłych, a czwarta seniorów, np.:
  - **Каким видом спорта ты занимаешься/вы занимаетесь?**
  - **Сколько часов в неделю ты занимаешься/вы занимаетесь спортом?**
  - **Где ты занимаешься/вы занимаетесь спортом?**
  - **Ты любишь уроки физкультуры?/Вы любили уроки физкультуры?**
  - **Что ты делаешь/вы делаете для поддержания своей формы?**
- Wyniki ankiety należy przedstawić w formie wykresu słupkowego i zaprezentować przed klasą. Ponadto na podstawie przeprowadzonych ankiet poszczególne grupy uczniów powinny udzielić odpowiedzi na pytanie zawarte w temacie lekcji: **Как быть в хорошей форме?**

- Samodzielna praca uczniów metodą projektu w domu: sporządzenie ankiet (przy pomocy Formularzy Google lub w wersji tradycyjnej), przeprowadzenie badania, sporządzenie wykresów do wyników ankiet (również w wersji cyfrowej lub na brystolu). Podczas pracy metodą projektu uczniowie mają okazję do rozwijania kreatywności, innowacyjności; rozwijane są umiejętności przywódcze uczniów oraz umiejętność pracy w grupie. Projekt ten ma charakter interdyscyplinarny, ponieważ koreluje treści z innych dziedzin: matematyka – tworzenie wykresów, informatyka – wykorzystanie narzędzi cyfrowych, biologia – tematyka zdrowia.
- Prezentacja wyników działalności grupowej – rozwijanie umiejętności publicznej prezentacji.

Część podsumowująca

- Nauczyciel przekazuje uczniom informację zwrotną, mówiąc jakie kompetencje kluczowe i umiejętności uniwersalne, przydatne w przyszłej pracy zawodowej, rozwijali. Dodatkowo informuje uczniów, jakie były ich mocne i słabe strony podczas pracy (szczególnie tej w grupie).
- Ocena koleżeńska każdej z grup, uczniowie oceniają występującą grupę – odnosząc się do kryteriów sukcesu (podczas dokonywania oceny koleżeńskiej kształtowane są kompetencje kluczowe i umiejętności uniwersalne):
  - grupa sporządziła ankietę dla wybranej grupy wiekowej;
  - wyniki ankiety zostały przedstawione w formie czytelnego wykresu słupkowego wyświetlonego na tablicy za pomocą rzutnika lub narysowanego na brystolu;
  - grupa prawidłowo odczytywała w języku rosyjskim dane (liczebności) oraz nazwy dyscyplin sportowych.
- Przeprowadzenie ewaluacji lekcji – sprawdzenie efektywności pracy w grupie za pomocą „żywej tarczy” – poniżej przykładowe stwierdzenia do wykorzystania przez nauczyciela:
  - rzetelnie wykonałem(-am) powierzone mojej grupie zadania;
  - współpraca w grupie przebiegała bez zakłóceń;
  - wszyscy w grupie byli jednakowo odpowiedzialni za efekty pracy.

Alternatywne sposoby przeprowadzenia lekcji

Dzięki zastosowaniu materiałów zamieszczonych na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej Ministerstwa Edukacji i Nauki lekcje można z powodzeniem przeprowadzić w warunkach edukacji zdalnej. Wówczas należy przygotować prezentację multimedialną z materiałem gramatycznym; w formie zdalnej lekcję powinno się przeprowadzać na platformie umożliwiającej werbalny kontakt z uczniami online, np. Microsoft Teams lub Google Workspace. Praca metodą projektu również może być realizowana przy użyciu narzędzi kształcenia na odległość – uczniowie sporządzają ankietę, wykorzystując w tym celu Formularze Google, a wyniki prezentują za pośrednictwem platformy.

Ćwiczenia alternatywne

Słownictwo z zakresu tematycznego „Sport” można ćwiczyć także na platformie Quizlet rekomendowanej w programie nauczania i w poradniku metodycznym. Nauczyciel powinien wprowadzić leksykę, którą chce zastosować w ćwiczeniach, platforma daje uczniom także szansę na samodzielną naukę słownictwa i możliwość sprawdzenia poprawności wykonania ćwiczenia, co dodatkowo wpływa na kształtowanie autonomii uczniów i wzięcie przez nich odpowiedzialności za proces uczenia się.

Komentarz metodyczny. Realizacja kompetencji kluczowych/treści ponadprzedmiotowych oraz umiejętności uniwersalnych

Projekt powinien być rozłożony na co najmniej dwie jednostki lekcyjne:

- pierwsza lekcja przeznaczona jest na analizę przykładowych wykresów, wprowadzenie nowego słownictwa i materiału gramatycznego;
- druga lekcja to wystąpienia reprezentantów każdej z grup, omówienie pracy grupowej i przekazanie informacji zwrotnej przez nauczyciela.

Niniejszy scenariusz zakłada rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów w zakresie kompetencji osobistych i społecznych, uczenia się, kompetencji cyfrowych i matematycznych, przetwarzania informacji oraz umiejętności miękkich – pełnienia funkcji lidera, umiejętności wystąpień publicznych oraz pracy w grupie.

W scenariuszu pokazane jest wykorzystanie podejścia interdyscyplinarnego, które służy rozwijaniu wielu kompetencji kluczowych, wzmacnia motywację, sprzyja doskonaleniu kompetencji językowych z zakresu rozumienia wypowiedzi ustnych, tworzenia wypowiedzi pisemnych oraz reagowania ustnego oraz wpływa na holistyczny rozwój ucznia.

Niniejszy scenariusz można zrealizować zarówno w warunkach tradycyjnych, jak i podczas pracy zdalnej. Pracę projektową uczniowie mogą wykonać w grupach, odwiedzając się wzajemnie w domach, w szkole oraz przy użyciu metod i technik kształcenia na odległość. Warto także umożliwić uczniom kontaktowanie się z nauczycielem. W tej kwestii forma pracy (zdalna lub tradycyjna) nie ma większego znaczenia, gdyż w obu przypadkach należy ustalić, w jaki sposób uczniowie mogą kontaktować się z nauczycielem (np. drogą mailową lub za pośrednictwem dziennika elektronicznego).

Dostosowanie do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)

- Metody i formy pracy oraz organizacja przestrzeni zastosowana na zajęciach umożliwiają wyjście naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom uczniów, preferujących różne style uczenia się. Dla wzrokowców pomocny jest tekst wyświetlany za pomocą rzutnika, dla słuchowców korzystny jest udział w dyskusji, kinestetykom spodoba się umożliwienie swobodnego przemieszczenia się podczas pracy grupowej. Zaleca się ustawienie ławek w modelu wyspowym oraz dobranie uczniów do grup w sposób uwzględniający zróżnicowane potrzeby edukacyjne.
- Dzieląc uczniów na grupy, należy wziąć pod uwagę wyniki przeprowadzonej diagnozy socjometrycznej, aby uczniowie prezentujący takie same lub podobne postawy nie znaleźli się w tej samej grupie.
- Uczniowie, którzy mają problem ze słuchem lub wzrokiem powinni siedzieć możliwie blisko tablicy i nauczyciela, aby dobrze widzieć materiały prezentowane na tablicy oraz mieć możliwość czytania z ruchu warg nauczyciela.
- Wydrukowane teksty powinny zostać dostosowane do możliwości osób niedowidzących – wielkość czcionki oraz interlinia.
- Nazwy dyscyplin sportowych zaczerpnięte ze strony internetowej onlinerussianlanguageschool.blogspot.com (dostęp 27.09.2022) powinny zostać dopasowane do aktualnego stanu wiedzy uczniów.
- Osoby z dysleksją nie powinny być zmuszane do prezentacji wyników pracy grupowej na forum klasy – dotyczy także osób z innymi dostosowaniami, które ze względu na przeciwwskazania psychofizyczne nie będą chciały tego zrobić.

Szymon Domański – nauczyciel mianowany. Od 2017 roku uczy dwóch języków obcych (angielskiego i rosyjskiego) w Szkole Podstawowej im. hr. Władysława Zamoyskiego nr 90 w Poznaniu. Nauczanie języka rosyjskiego wprowadził w formie zajęć dodatkowych we współpracy ze szkolnym Stowarzyszeniem 90-tka oraz w ramach poznańskiego programu profilaktycznego. Entuzjasta projektów mających na celu wspieranie wszystkich uczniów w osiąganiu sukcesów dydaktycznych. W 2018 roku współtworzył projekt „WspieraMY” mający na celu wyrównanie szans wśród uczniów z problemami, a także uczenie języków obcych ciekawymi, kreatywnymi metodami prowadzącymi do zwiększenia indywidualizacji nauczania, a w konsekwencji do wzrostu autonomii ucznia. W roku szkolnym 2019/2020 koordynował z ramienia szkoły XI edycję ogólnopolskiego projektu „Szkoły otwartej na wielokulturowość”. Działania podejmowane w ramach projektu pozwoliły na stworzenie przyjaznej i otwartej przestrzeni dla wszystkich: uczniów, rodziców i nauczycieli.